

BIBLIOTEKA

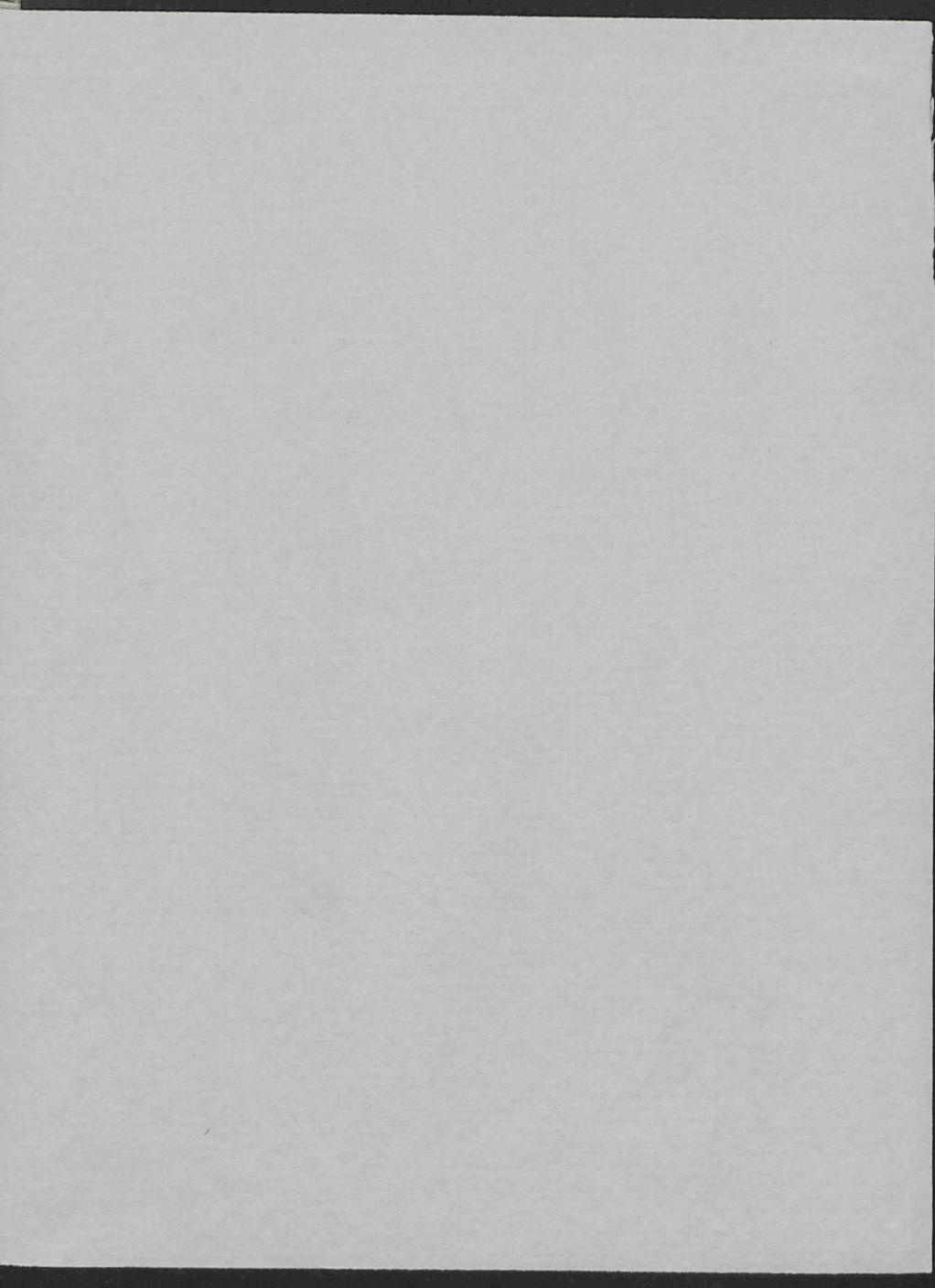
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

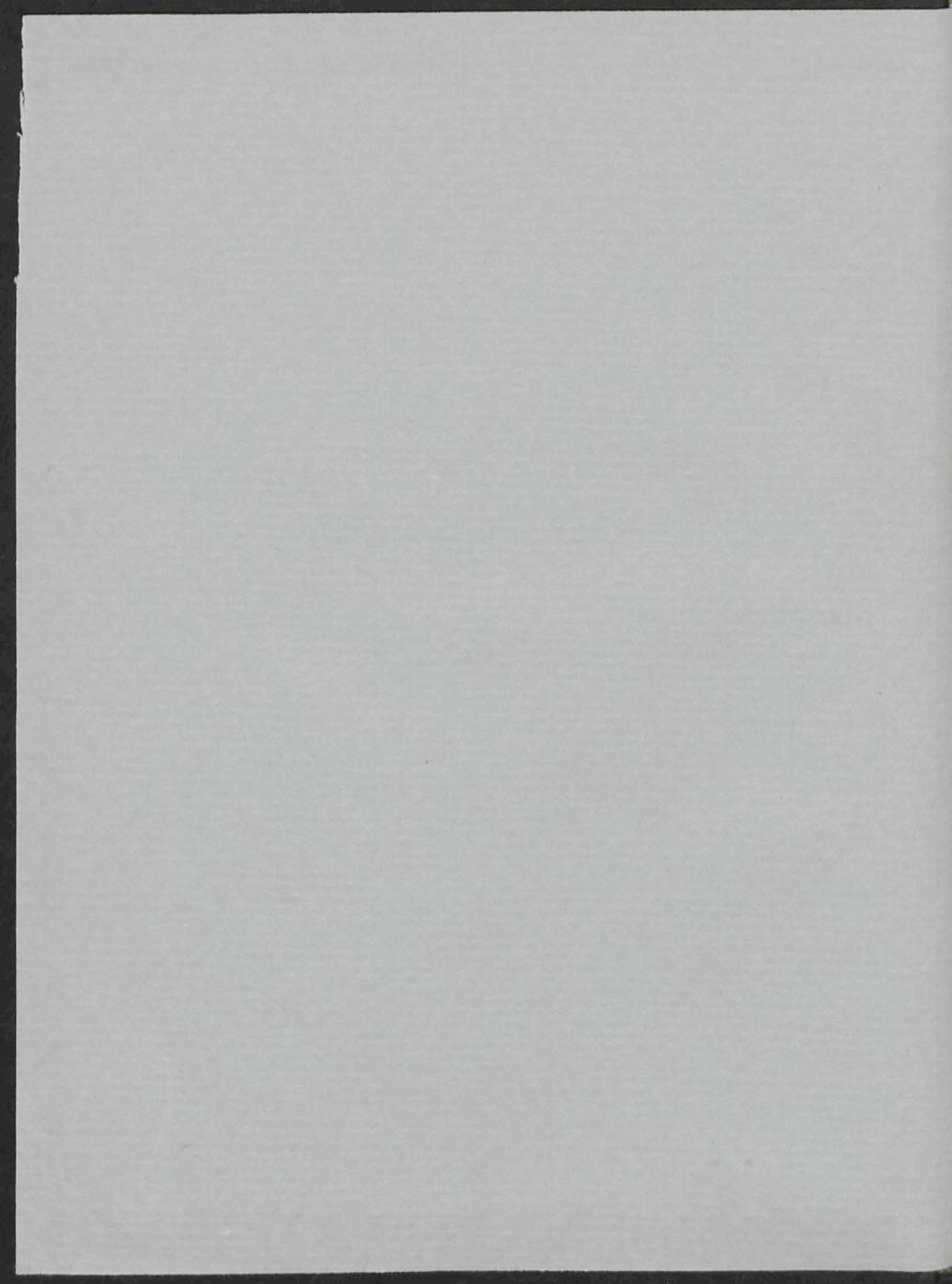
XVI

3075

MF

11626





TIMOLEON

NEPTVNI SALVVS PIETATE,
HEROICA ILLVSTRI VIRTVTE
DOMINO. ET VTRIQVE PALLADI DE-
DITISSIMO, D. LADISLAO BEKKESZ, CA-
P.TANEO Prennensi & VVschouiensi, &c. S. R. M. auli

EX SVECIA,

Post plurimos in arcis Calmar propugnatione inui-
ctissimo animo labores exantlatos,

AD SVA.

Non sine cuiusque boni applausu redeunti :

A R.

Andrea Lozechio, SCOTO,

In Reditus Gratulationem.

D.

IN BATTALVM.

Battalus exsiliens, (claudum truncatio eruris

Hactenus absentat) dicet & alta sonans :

Nil habet ingenij hoc nostri, nil carmen & artis,

Naturam tituli non redolentque sui.

Sed prober Antithesi Hectoridæ te nomen adeptum ,

Hinc me condemnat de ruditate, licet.



ALLUSIO

Ad novum LADISLAI, non tam casu impositum
quam animi paratum Virtute.

X Patriæ, quem tu præfers hoc nomine, nomen
Promeruit sæcli nil breuioris habens.
sec tibi quod nomen iuuenili contigit æuo
Marte etiam supra qui viguere diu,
Admiror: quoniam rugæ caniq; nitentes
Pectora non accidunt robore viq; viris;
Sed dotes animi, Virtus sed prodiga lucis
Nullus & exitij carceris atq; metus.
Sis igitur tendens cui nomen in ardua Virtus
Contulit, & maius Marte fauente parat.



xvi. Qu, 3075

VNDE iterum remeat primus calor: vnde secundū
Quēis canere edocuit numeros mihi Musa R E V E N N
Suggerit: vnde mihi præcordia Cynthius cœstro
Non maiore quatit: Secūs at gaudere Penates
Quid ruris ciedam: gaudet cur nunc magè Iuno?
Cuius ego Martem præuntem cerno quadrigis:
Quem sequitur Fatorum ordo: cui nobile vellus
Pollice nent Parcæ: Lachesis cui pectine eburno
Applaudit: series cui tota nouena Sororum
Cantat: Nete, Dex, paullatim Militis annos.
Nec celeri tenuate manu: terræ ille Paternæ
T I M O L E O N fiet. Vigilone, an somnus ocellos
Occupat: an Morpheūs variat sub imagine somni
Et cerebrum pectusq; meum fallacibus umbris?

Hæc ego, sic Phoebus: Neq; te nox cæca tenebris,
Nec morpheūs oculos fallacibus impetit umbris:
Stamina sed cuīnam ducant fatali Parcæ
Si scire est animus, præat cuiue ipse Gradius,
Accipito: Diuūm atque hominum Rex (ipse probabis
Veridicūm) reuehit manifesta in luce videndum
Aurifeiæ decus Vngariæ quandoque futurum:
Sautomatæ B E K K E S Z, B E K K E S Z vocat Vngara tellus,
Heroo quondam vox illustranda cothurno,
Hectoreo & titulo, Nomen quod nemo furentis
Inuidiæ feriet stimulis; stabit altus utrinque,
Ceu rupes medio grandis circumdata Ponto,

A

ū

Quam

Quam nec tempestas, indignantesue procellæ,
æue minæ , aut irati fulmina cœli
urbant, licet Inuidiâ rumpantur, & instente
nius exitio. Et cuius non attigit aures,
œbe, inquam, BEKKESZ? Didicere & Iberica regna ,
fortes Galli : Famâ Anglo Vestphalo & Hesso
gnitus est BEKKESZ; per Suetica regna Polonis
ansmesso oceano venit; per Danica Thules
itora iam tetigit, ducit genus vnde REVENVS,
Victoris nomen, qui Marte subegerat orbem ,
Omine cui positum, BEKKESZ, ne sperne Camœnam
Nomina Scotigenæ cecinit quæ clara REVENNI
Nuper , & h̄isdem tu numeris contentus abito.
Te non indignus : nec enim inferiora secutum ,
Nec diuersa liquet. Didicere plagæque remotæ
Vicini & populi (nam prima indicta relinquo
Magnanimi gesta Herois) quos ille labores,
Ut naturali Regi patriæque rebelles
Cogeret arbitrium Regis patriæque subire ,
Pertulerit , coepit animo maiora volutans
Macte animis estote vnis concordia bina
Pectora. Tu æqualem non solùm ferto REVENVM, ac
Pacis & armorum studijs adhibeto sodalem .
Macte animis ambo haud consanguinitate minor
Fœdera inite viri , paribus firmanda Gradiui
Et Phœbi studijs ; siquidem hunc quoque iactat aluminum

Aonidum

Aonidum cœtus , segni neque turbine in hostem ,
Telorum nymbus licet ingravat , vndique celo
Sulphureos licet eructet vel machina bombos ,
Currere Bellona instituit Martemque vocare
Cuspide . Tu dux : ille etiam : titulo ille mariti
Communi tecum insignis . Persunctus es ausis ,
Functus an ille minus , fatis animatus & armis
Imparibus tu : an non etiam se obiecerat ille ?
An metus , hostilesue minz , morbiue famelue .
Visue infanda illi domuere animum : nihil : ipsa an
Fædatura oculos crudeli funere Coniux :
Seruasti socios , socios seruauit & ille ,
Se se etiam obhiciens . Conuulso cardine lapsum ,
Fatale Vngariae , meliori sede locatas
(Cepissent yllas si fundamenta columnas ,)
Regnum remque loco : conuulso cardine lapsum ,
Fatale & Scotis , (lege si te euoluere gentis
Non piget annales nostre) meliore locarat ,
Pergere nî sumitis vetuisset Sceptriger armis ,
Regnum remque loco , vobis quæ adiuta resurget ,
Suecia tempor : vel humili despecta iacebit
Æternis . Manet illa , manet vos Laurea : fastus
Nî vestra ingentes poterit compescere virtus
Nullius : Vobis aderit , gentemque rebellem
Subiecti castris Aquilæ quæiscunque præibunt
(Fatidicum redditum Super) Deus ipse , Trophæa &

Hostibus ex domitis concedet. Cætera, Phœbe,
O me min extemplo præcordia concutit: ecce
Horribant pparent fluctus, video æquoris vndas
Præius em ingenti Iuuenem transmittere naue.
Enœbe, in ilei placidissima numina ponti
fortes stunt proræ, voto ecce benignus
tipus eil Euri emitit solam Æolus auram:
nimidos sternit fluctus præundo tridente
icounus pelagi. Iuuenis sed quos petit orbis,
Phœbe, oras: etenim visæ per fontis honorem
Agnosco quis sit. Mihi sed præcordia nuper
Non tali angorio impuleras. Huncne ille laborum
Imponet finem? Virtute haud aptior illo,
Siue animo vires, seu filo corporis altum
Masures spatium, obstantes irrumpere in hostes:
Arces non muris nec fossâ, at Marte tueri:
Feire famem frigusque, armatas ducere classes,
Tum conferre manum fortunæ, & temnere mortem.
Seque probare manu dignum R E K K E S I O Achates.
BEKKESIO dignus (nec enim Magnesia cautes
Gaudet amicitâ magè ferri, miles ut vsu
Militis egregij) censore aut Marte REVENNUS.
O triste auspicium, fallax, ô, Phœbe: sed oras
Quos petit ille orbis? Boream an? gentesne perustis?
An Thules pellunt iurati ad litora venti?
Audierat Phœbus voces non parua dolentis.

Argumenta

Argumenta animi , sed nec solatia lucus
Restituit , quicquam nec post sperare iubebat
De reditu , tantum : Iuuen's quas tendat in oras
Quandoquidem queris , litus petit ille Britannum ,
Seu manus patrium , ut quod primum infantia cælum
Hausit , & infirmis pulsas vagitibus auras ,
Passa mari & terris post mille pericla , reuisata.

Cætera nil ad te : mortalem inquirere fata
Cælicolæ prohibent ; tibi quod nunc instat agendum
Non segni studio . Plebeio sanguine natus ,
Aut solâ est clarus qui nobilitate parentum ,
Quantunvis carmen strepitus appelle inanes ,
Carmen amare tamen laudem quicunque merentur
Sueuerunt ; sed quorum animos non præmia tantum
Quam labor ipse iuuat , partæque insignia famæ :
Heroo reduci sis primus laudis Aruspex
Et sortis columen nostro sub nomine profer.

I L L A manus totam grauibus defuncta periclis
Reddere rem potuisse si . victoria ab armis
Robore vel manuum staret ; sed tempora differt
In meliora D E V S : dominetur moie sinistro
Interea qui pacta fidemque facessere iussit ,
Falsus & crepti spem regni ponit in umbra .

Non tibi fatalem tantisper vertice crinem
Persephone abstulerit , donec tua Musa canoro
Sarmatica intulerit quis nam vexilla per oras

Sueuigenum,

Sueuigenum, placitis Aquila statuitque rebelles,
Carmine vulgarit. Licet & non mentibus omnes
accipient vnis, tamen inscribenda metallo
ilitiae decora: ut postquam per castra, per urbes,
Armorum Sceptrique potentis libra cucurrit,
legitur. Dicis accessit titulusque mariti;
frustra haud labor accessit; nil fessa remisit
sicut ut Virtus: certans vel funere mergi,
Sumit vel in Regis damnum ferro arma morari.

Dum loquor accedit, formosae & Coniugis inter
Amplexus ruit: Aonides properare Sorores
Incipiunt, re luctem quæ tu comitatus adito,
Fortunam & Iuueni dignam Virtutibus opta.

DE LIVS ad citharam his dictis testudine chordas
Laxavit, posuitque modum modulaminis, & me
Tali est blandiloquo sermone affatus: Alumne,
non his contentus: nec enim tua munera sunt hæc.
Omnes Pierij montis Iustrato recessus,
Cunctaque perquirens lumen per singula verte, ut
Illijs æternis commendes nomina saeclis.

O latum auspiciu[m] abscedas iam Phœbe: videmus
Amborum grauibus curis exorta repente ve
Pellitur obscurans oculos Acherontica imago.

HECTOR IDES, nostræ poterunt audere Camenæ
Si posthac tantum, venturi in saecla nepotes
Clarius ista scient: tua Virtus namque meretur

Altius

Altius efferti. Interea, Phœbiue mecumue
Hoc vocites munus, per me licet, omnia Palmæ ac
Fatidici instar habe vatis maiora parantis.

PROSOPPOEIA

Mineruæ, Musarum, & Penatum sub Fauni nomine, de
exspectato eiusdem redditu gratulantium

S A L V E certa salus (nec enim me fallit Apo
Telluris patriæ: Salve, nox tarda soporem
Attulerit, precor, Ó capiti dignissimo in annos
Viuere Nestoreos. Vos, qui retulistis ab vndis,
Supplicibus colimus palmis; date nosse tumultus
Amplius haud vllos! spumantes sanguine campi Ó
Absint! Nunc superest ut nos digneris ocellis;
Adsumt Pierides, Faunus quas ordine longo
Stipatus sequitur Larium; Iouis inclyta virgo
Fronde comam decorata præit pacalis oliuæ.
Nonne vides sacrum ut careat nunc Agide pectus?
Audia suauisono ferientem pectine chordas?

MINERVA.

FORTVNATE animi, felixq; libidine ferri;
Dñ mihi te referunt, Gradiui ut laude parata
(Suecia testis erit, libeat si vera fateri)

B

Nuper,

Sueu per ad ætherias transmittam nomina sedes.
Carmi q̄ est quod redditus trahat has me fama sub oras,
Quinque vides isto præsentes ordine Nymhpas.
Adsumus haud vacuæ , vobis solatia luctus
Sc̄ toru attulimus. Natura at quando puellas
Fauc quoquas fecit , plundo , proque omnibus una
frustra durasque vias , durosque regressus ,
sicut ut Vn terris quantum vexatus & alto es.
N̄ re veltu casus , ne tu reticeto labores,
Per in loca solus adiuro , Patriosque Penates,
Conit̄ xus r̄ aræ fletus : Ego , siue Minerua ,
Seu iunct Bellona yolo , fac noscar ut in te ,
T̄ que in me : euris etenim saturarier istis
Mens ardet , iubet en flagrantis Regia cæli ,
Diuinas adhibetque aures pia turba deorum.
Quid pudeat : proprio an ne laus maculetur ab ore
Fortè times: velox , fugias licet , usque sequetur
Fama , nisi efficias frustrentur corpora ut vmbrae.
Ergo mihi casus , ergo memorato labores.

M u t v ò tu castum redeuntem , casta , Maritum
(Testis ero , testes fuerint pius ordo Sororum)
Excipito amplexu tenero. Sed cernimus ortas
Latitiâ guttas utrique per ora genasque ,

CALLIOPE.

PER TE queis quondam lactauimus ubera Muſæ ,

Pet

Per Patrios Manes , per quæ saturauit & vndis
Te , Diuam , rigidas mollire potentibus aures ;
Si Maro , si Pallas , si Palladis æmula Iuno ,
Certauere suis cumularet largius utra
Muneribus , ne tu rebus lacrymare secundis ,
Infractus duris . Abiit quò feruida Virtus ?
Dum coniuratas ageres ante ora phalanges .

Nunc , siquidem duro succedunt otia bello ;
Tu fueras cui causa pñ mœroris es idem
Lætitia ; ne post Coniux data munera celo
Respuat , haud suauem rerum sibi sutrahant usum .
Pomona ipsa referta sinum , Caducifer ipse
Hermes , ipse tuus lacrymantem vidit Apollo ,
Nec fletu saturam : Vocibus tectum omne sonabat
Te surgente die , te serâ nocte vocantis
Coniugis (H E C T O R I D E S) quæ te magis astimmat unum
Omnibus , humanae quæ falso examine pendunt ,
Seu merito credunt expertæ commoda mentes .
Heu quoties illam gemitum & suspiria ruptis
Turbantem lacrymis cursu prope tecta relabens
Audiuit Nemno ! Redeuntem , casta , Maritum
Stringe iterum , lacrymis auerte sed , oro , deinceps
Luminibus ; satis est fletus super atque pudici .

FAV N V S .

S A L V A T O Heros ; tu bona Sors longinqua reducens

B ij Gaudia

Gaudia salueto. Tibi , fama est , temploa vetustas
Aurea ponebat ; peioris saecula metalli
Syluarum dominos tetigere , deosque Penates ;
Inferiora igitur tribuunt , haec rura sacramus
Scilicet : & quanquam haud surgant hic tecta columnis
Inachis fulta , at nudâ Virtute merentur
Auratis preferri adytis. Sors alma faueto ,
Sepius hucque veni , ne quis succumbat inquis
Casibus. Hinc pergent A Q V I L E ad decreta phalanges
Obuia sternentes , prostrataque more leonum
Spernentes , nil vel numero vel robore mensa.
Salve iterum ô bona Sors , nobis longinqua reducens
Gaudia , Aueto Redux ; fausto contingit Penates
Felices pede , formososque amplectitor artus
Erepta tenebris sociæ . Commixta tremori
Ne memorem prohibet Pietas quantum illa doloris ,
Quantum hausit luctus , mendax ut munere lucis
Fama tulit functum ; quoties fœdauit oborto
Lumina vel fletu , mœstos vel puluere crines.

A B S E N T I illa tibi , quam non iactura relicta
Turbavit Patriæ , desideriumque Parentum ,
Et lacrymas vigilans dedit , & sub imagine somni.
Voce louem intensâ quoties sic illa precata est :
Si tua cum Dñs est alijs , Pater , æqua potestas ,
Si sceleri tribuis poenas , si præmia laudi ,
Annue supplicibus votis , nec vana precari

Me

Me sine : tu charum reducem mini usque Maritum.
Ille haud Phlegrae ruit in certamina campi;
Ille an non potius contra tulit arma Gigantes.
Te propter charum caput obiectatque periclis.
Si tamen ex Superis quisquam pro talibus ausus
Infensus, nostro sumat de corpore poenas,
Mollia & indurum vertat praecordia marmorum.
Addidit: O, perpesse graues, mihi chare, labores,
Quid poteras tale in Superos committere ut omnes
Insultent iugulo: nec enim pars muneris vlla est
Pratermissa tibi. Diui, ne singite crimen
Pro merito: nuper texigit bona Fama Penates
Immensi toto certatum ut corpore regni
Exiguum contra; ceu frugibus atra negatis
Exhaustique fames, trepidantem obsedit & arcem;
Ut neque gliscentis grauis est mora visa pericli; vt
Nullus ab hoste timor, mentis nihil ut tulit usum
Quin sape obstantes in cursu irrumpere in hostes
Auderet, quæiens Virtutem opponere ferro,
Certus (adhuc nec lapsa retrò sententia feitur)
Aut partum seruare, aut mortem acquirere in armis.

N Y L L A illam luces animi vicie remissam,
Nullæ indulgentem dapibus; sed temporis attri
Dinumerare horas, visoque assurgere semper
Puluere, momento ut vel tali damna leuaret.
Scilicet huic deeras, sine quo nec carpere ramos

Extremor lithi Arabum nec flauæ insisteré atentæ;
Hennius ubi, aut multo quæ circùm turbidus auro
It Tagus, exoptat; sine te & si viuere deinceps
Cor tigerit, lucem ^uâ p̄currete morte
Fatalem cupiet. Lu & inter Solis & orbem
ar nihil est, nihil obscurat iam lumina cæli.
Mores ergo aceant tristes, absentis imago
Urbaque, supremumque Vale, cursusque citati
Nam ad solandam fatis communibus usque
Expositam, votis tecum redeantque petiti
Et decor & mores placidi, Dñs æmule, salutē:
At simul, ô, durum j si tu non flecteris istis!

ILLA sui ex auro & gemmis redimicula colli
Siue Myronis opus fuit illud, seu Polycleti)
Urgita est, qui te terræque marisque periclis
Ereptum retulit venisse ad litora, primo.
Materiani superabat opus, præstabat utrique
Lucida gemmarum series. (voti instar imago
Iactati Scyllæ effigiem capiebat Ulysses,)
Exstabas raro ingenio, raroque decore
Vi maris appulus post mille pericula, in auro
Exstabant tecum reduces ad litora nautæ,
Et patrius miles cupidus se credere ventis,
Ut decursa prius certamina rursus adiret.
Una sed impediebat iter, cui pulchra Calypso,
Mille dolis aggressa virum, peruerxit Ulyssi

Conſilium

Consilium reditus , bellique excusit amorem
Cætera conueniunt ; sed quisnam artis an^{ian}tem
Abstulerit bellis animum ? Sors omnia v^rsa^t ,
Et sera Tisiphone tranquillo , prō , in e^da an^{tor}i.
Tu niueis reducem stringas quantum^l v^lnis ,
Sed quem lata tenes , prius ac peragraueri be^m
Cynthius , (ô Superi auertant grauis c^muor^pugna !)
Tempus erit pelago rursus dare vela patenti^s ,
Bellaque inire e^{an}u totum vulganda per orbem .
Ne tum poeniteat charo caruisse : Maritus
Pro regno , pro artis , cernente atque omnia calo ,
Tela inter media & medios versabitur hostes .
Illum acies cingent medium ; in hostes s^epe ferentem
Arma hostes intercipient ; s^epe ardua belli at
Robora prostrernet contraria fortibus ausis ,
Cedua & elato peruadet castra Gradiuo .
His genus ille suum faciet super æthera notum ,
Atque tuum , natos , & qui nascentur ab illis .
Interea , precibus toties lacrymisque petitum
Cerne libens , animo sed sperne minantia fata
Discessum inuitum ; reditus latura secundos
Confirmet Pietas , & vita prodiga Virtus .

AT TV Magne H E R O S , sed robore magnus & armis ,
Corpo ut exiguo Martem tibi singe loquentem ;
Qui superant menses libris impende Maronis ;
Vnus quando viros solius laudis auaros ,

Et

Et Phœbi artifici
Solatique poterit
pectora amore,
que accendere cantus.

DOMINI CASTICHON.

Eiden o Capitaneatus Wschouiensis gradus
a S. R. P. audio, & breui Sueciam versus
cum exercitu abituro,

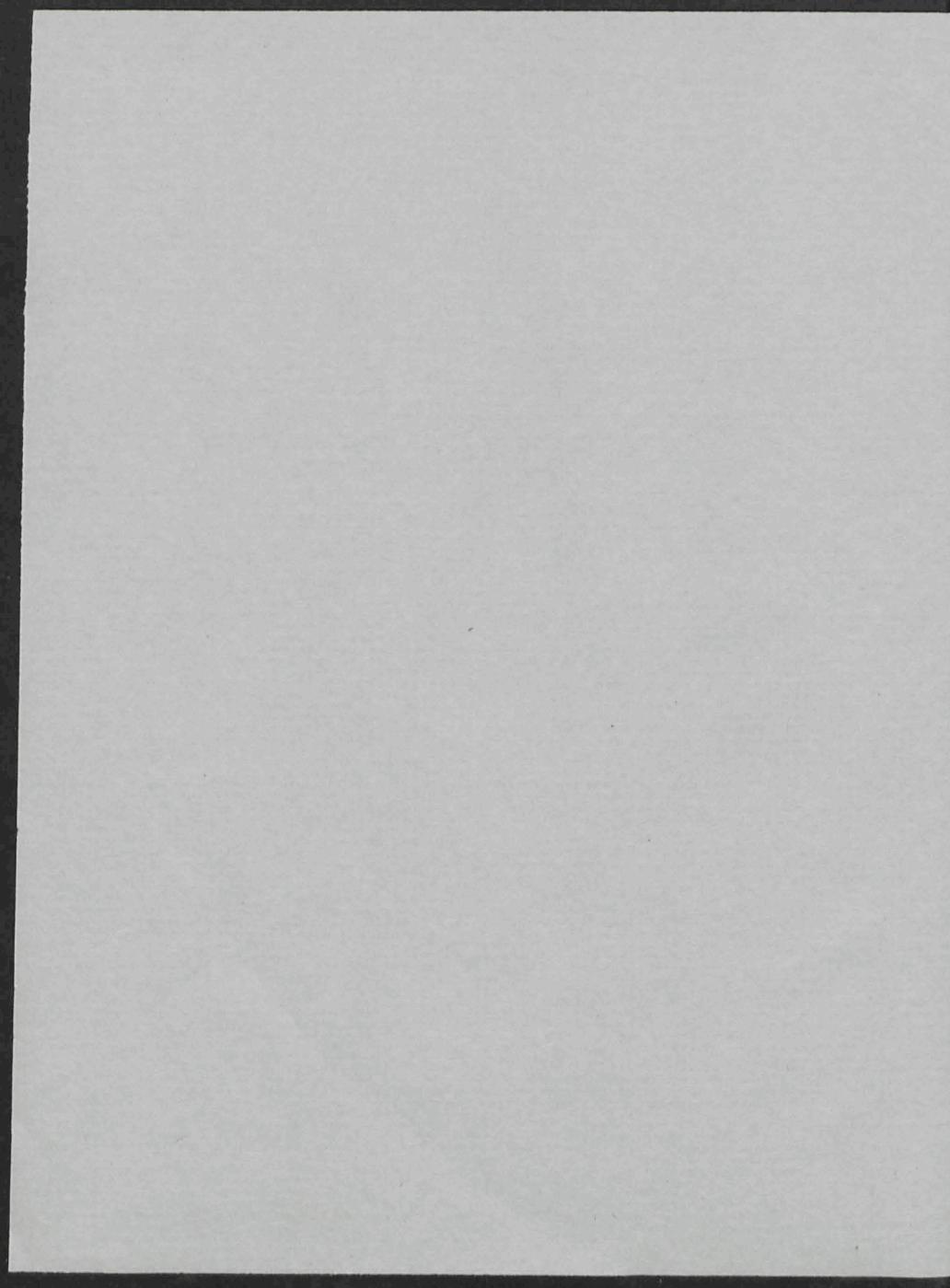
Vox ergo Deo

Pro D^e La^l scilce & pugnare decorum
Genius, lege tacente, docet.
vi quos aggresso præstat honores
pam patriam Marte parare sibi?

Pro vatis nullos; modicum telluris & vnde
Non auget vitam perpetue laude breuem.
Ito tamen gentem & Domino expugnato rebellem;
Concedant votis Numina sancta locum!
I felix; tete spatioſus concinat orbis
Humana exemptum conditione procul.



861



Konservacja przeprowadzona (a):
Irena Delimata
Wrocław data I 1988

